

Sygn. akt III RC 698/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w. T. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący Sędzia SR Ewa S.

Protokolant st. sekr. sądowy Janina Ryszczuk

Po rozpoznaniu w dniu 07 czerwca 2016 r. w. T.

sprawy z powództwa: **małoletniej A. P. działającej przez matkę M. P. (1) oraz N. P. (1)**

przeciwko: **B. P. (1)**

o: podwyższenie alimentów

oraz

sprawy z powództwa: **B. P. (1)**

przeciwko: **małoletniej A. P. działającej przez matkę M. P. (1) oraz N. P. (1)**

o: obniżenie alimentów

I. Podwyższa alimenty od pozwanego (powoda wzajemnego) B. P. (1) na rzecz małoletniej powódki (pозwanej wzajemnie) A. P., z kwoty po 500,- zł miesięcznie, ustalonej ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w. T. w dniu 19 maja 2014r. w sprawie (...), do kwoty po 600,- zł (sześćset złotych) miesięcznie, płatnych do rąk matki małoletniej powódki (pозwanej wzajemnie) M. P. (1), poczynając od dnia 29 lipca 2015r. do dnia 07-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej z rat,

II. Podwyższa alimenty od pozwanego (powoda wzajemnego) B. P. (1) na rzecz powódki (pозwanej wzajemnie) N. P. (1), z kwoty po 500,- zł miesięcznie, ustalonej ostatnio ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w. T. w dniu 19 maja 2014r. w sprawie (...), do kwoty po 650,- zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatnych do rąk powódki (pозwanej wzajemnie) N. P. (1), poczynając od dnia 29 lipca 2015r. do dnia 07-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej z rat,

III. Oddala powództwo główne w pozostałej części,

IV. Oddala powództwo wzajemne w całości

V. Nie obciąża pozwanego (pозwanego wzajemnie) kosztami sądowymi w sprawie w zakresie powództwa głównego

VI. Nie obciąża powódek (pозwanych wzajemnie) kosztami zastępstwa procesowego

VII. Wyrokowi w pkt I i II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 698/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 lipca 2015r. M. P. (1), działając w imieniu swoich córek A. P. i N. P. (1) wносиła o podwyższenie alimentów od ojca dziewcząt B. P. (1), z dotychczas ustalonej kwoty pod 500,- zł na każdą z córek, do kwoty po 700,- zł na każdą z córek, poczynając od dnia 01 lipca 2015r.

W uzasadnieniu pozwu M. P. (1) wskazała, że od czasu ustalenia dotychczasowych alimentów znacznie wzrosły koszty utrzymania powódek. N. jest uczennicą w liceum ogólnokształcącym o profilu dwujęzycznym i dodatkowo uczęszcza na kurs języka angielskiego. Również małoletnia A. w roku szkolnym 2015/2016r. rozpoczęła naukę w liceum ogólnokształcącym o profilu matematyczno-fizyczno-językowym, co wiąże się z dodatkowymi kosztami, m.in. pełnym wyposażeniem w nowe przybory szkolne, gimnastyczne, obóz integracyjny, ubezpieczenie, składka na (...). Małoletnia A. jest też leczona u ortodonta i okulisty. Planowane jest zdjęcie aparatu, co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Ze względów finansowych małoletnia A. nie uczestniczy w regularnych wizytach ortodontycznych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 11 stycznia 2016r. pełnomocnik B. P. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości i jednocześnie w ramach powództwa wzajemnego o obniżenie alimentów z kwoty po 500,- zł na każdą z córek do kwoty po 250,- zł na każdą z małoletnich.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew i pozwu wzajemnego pełnomocnik pozwanego (powoda wzajemnego) wskazał, że w sprawie brak podstaw do żądania podwyższenia renty alimentacyjnej, a wręcz zaistniały przesłanki ku ich obniżeniu. Stan zdrowia pozwanego uległ drastycznemu pogorszeniu. Po pierwsze, nasiliły się objawy choroby psychicznej, co spowodowało konieczność hospitalizacji i to w okresie żniw. Nadto pozwany doznał rozległego zawału serca i obecnie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji. Obecnie uzyskiwane przez niego dochody nie pozwalają mu nałożenie alimentów na rzecz córek w większym rozmiarze i wymagają obniżenia. Pozwany jest na rencie i uzyskuje dochód miesięczny w kwocie 1296 zł brutto. Z tej kwoty nie jest on w stanie pokryć nawet swoich podstawowych potrzeb. Jeśli chodzi o gospodarstwo, to w chwili obecnej jest ono uprawiane przez kuzyna w zamian za opiekę, która jest pozwanemu niezbędna. Pozwany podkreślił, że uznać należy, iż w sytuacji znaczącego obniżenia możliwości zarobkowych zobowiązanego, w rezultacie którego nie jest on w stanie podolać obowiązkowi alimentacyjnemu w dotychczasowej wysokości, obowiązek ten winien zostać obniżony w odpowiednim zakresie. Z tego też względu pozwany wnosi o jego obniżenie z kwoty łącznej 1000 zł do kwoty po 250 zł miesięcznie na każdą z powódek, poczynając od dnia 1 lipca 2015r.

Na rozprawie M. P. (1), działająca w imieniu małoletniej A. P. podtrzymała powództwo w całości, zaś pełnoletnia od 22 marca 2016r. powódka N. P. (1) rozszerzyła powództwo i wносиła o podwyższenie alimentów na jej rzecz do wysokości 1000,- zł. Jednocześnie powódki wносиły o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

Pełnomocnik pozwanego (powoda wzajemnego) na rozprawie podtrzymał stanowisko wyrażone w odpowiedzi na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa głównego oraz o obniżenie alimentów na rzecz A. P. i N. P. (1) do kwoty po 250,- zł miesięcznie.

Sąd ustalił co następuje:

N. P. (1) ur. (...) w T. i A. P. ur. (...) w T. są córkami M. P. (1) i B. P. (1).

Wyrokiem z dnia 04 października 2011r. w sprawie (...) Sąd Okręgowy w. T. rozwiązał przez rozwód bez orzekania o winie małżeństwo M. i B. P. (1), zawarte w dniu 02 sierpnia 1997r. w T..

W wyroku rozwodowym Sąd powierzył M. P. (1) wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi wówczas N. i A. siostrami P. i ograniczył ją B. P. (1) do współdecydowania o istotnych sprawach córek. Sąd ustalił przy tym kontakty ojca z córkami.

W wyroku rozwodowym Sąd zasądził także od B. P. (1) alimenty na rzecz małoletniej N. P. (1) w kwocie 400,- zł miesięcznie i na rzecz małoletniej A. P. w kwocie 350,- zł miesięcznie, płatne do rąk matki dziewcząt.

/dowód: odpis wyroku z 04.10.2011r. – k. 3 akt (...)/

Na skutek pozwu M. P. (1) z dnia 04 marca 2014r. o podwyższenie alimentów, przed Sądem Rejonowym w. T., w dniu 19 maja 2014r. B. P. (1) i M. P. (1) podpisali ugodę, na mocy której B. P. (1) zobowiązywał się do płacenia na rzecz małoletnich córek alimenty w kwocie po 500,- zł na każdą z nich, to jest łącznie 1000,- zł do rąk M. P. (1) od 1 czerwca 2014r.

/dowód: protokół ugody – k. 76 akt (...))

Wcześniej B. P. (1), poza zapłatą alimentów uczestniczył dodatkowo w kosztach utrzymania córek, kupował im wyprawkę do szkoły, książki, sfinansował leczenie ortodontyczne A.. Obie córki odwiedzały go, w wakacje letnie i ferie zimowe zostawały na dłużej, w tym czasie to ojciec ponosił koszty ich utrzymania.

/dowód: dowód – dokumenty z akta sprawy (...) – k. 17-59/

Od marca 2015r. kiedy doszło o konfliktu pomiędzy B. P. (1) i A. P. żadna z córek nie odwiedza ojca, tym bardziej nie zamieszkują one u niego. B. P. (1) przestał dodatkowo pomagać finansowo córkom, choć deklaruje sfinansowanie N. kosztów zrobienia prawo jazdy.

/dowód: przesłuchanie B. P. – k. 100-101

Przesłuchanie N. P. – k. 98-100/

B. P. (1) prowadzi duże gospodarstwo rolne od wielu lat. Zamieszkuje sam w domu, który kiedyś zajmował z rodziną.

B. P. (1) utrzymuje się z pracy w gospodarstwie rolnym i efektów tej pracy to jest sprzedaży płodów rolnych. Gospodarstwo (...) jest stosunkowo duże, ponad 24 hektarowe, co daje 36 ha przeliczeniowych.

B. P. (1) korzysta także z tzw. dopłat bezpośrednich z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Średni roczny dochód B. P. (1) to około 70.000 zł za płody rolne oraz ok. 22.000,- zł z tytułu dopłat z (...).

Dochody B. P. (1) nie są regularne, dochody z płodów rolnych uzyskiwane są przez niego po żniwach, na koniec sierpnia, zaś dopłaty bezpośrednie za 2015r. wypłacone były w dwóch transzach: zaliczkowej w październiku 2015r. – 7.219,- zł i potem w lutym 2016r. – 14.441,- zł.

B. P. (1) ma 57 lat, ale jest osobą schorowaną. Zdiagnozowano u niego kardiomiopatię rozstrzeniową, chorobę wieńcową, nadciśnienie tętnicze i otyłość. Nadto mężczyzna cierpi na zaburzenia afektywne dwubiegunowe.

W związku z tymi schorzeniami B. P. (1) pozostaje pod stałą opieką lekarską przyjmuje stale zestaw leków, których koszt miesięczny wynosi ok. 584,- zł. Do lekarzy chodzi głównie prywatnie, co pociąga za sobą dodatkowe koszty, 120 zł miesięcznie za psychiatrę i 150,- zł raz na dwa miesiące za kardiologa.

W związku z ostatnimi schorzeniami B. P. (1) został uznany za okresowo całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym od 20 sierpnia 2015r. do grudnia 2017r.

W związku z takim orzeczeniem B. P. (1) obecnie nadzoruje pracę w swoim gospodarstwie rolnym, w tej pracy pomaga mu kuzyn.

W związku z niezdolnością do pracy B. P. (1) otrzymuje rentę z KRUS w wysokości ok. 1000,- zł.

B. P. (1) żyje skromnie i oszczędnie. Przeważająca część jego dochodów przeznaczona jest na nakłady w gospodarstwo, żeby przyniosło plony w kolejnym roku.

Korzysta z pomocy fachowego sprzętu lub jego operatorów przy zbiorach, co także pociąga za sobą dodatkowe koszty.

Na koszty utrzymania jego domu składają się podatki i opłaty za prąd (ok. 260,- zł miesięcznie) telefon (ok. 30,- zł) miesięcznie.

B. P. (1) ma roklinię kredytową w Banku Spółdzielczym, w ramach której zaciągnął kredyt w wysokości 10.000 zł.

/dowód: przesłuchanie B. P. – k. 100-101

Zeznania B. D. – k. 85-85v

Zeznania H. D. – k. 84v-85

Dokumentacja medyczna – k. 49-54, 79-83, 93-94

Orzeczenie lekarskie – k. 55

Pismo KRUS – k. 57

Decyzja KRUS – k. 58

Koszty leków – k. 95

Wyciąg z rachunku bankowego – k. 113-136/

M. P. (1) od czasu złożenia pozwu zamieszkuje w mieszkaniu swojej matki przy ul. (...). W tym mieszkaniu poza nią i jej matką zamieszkują na stałe jej córki A. i N. P. (1). Najstarszy syn rzadko przebywa w tym mieszkaniu, bowiem zamieszkuje ze swoją dziewczyną. Chłopak pracuje, jest na własnym utrzymaniu i spłaca stare zadłużenia matki, dokłada się do opłat za mieszkanie, gdy kobiet na to nie stać.

Mieszkanie jest małe 35 metrowe, nie ma tam łazienki i dla powódek nie jest to komfortowa sytuacja. Nie mają jednak możliwości wynajęcia mieszkania.

M. P. (1) zatrudniona jest w firmie (...) jako pakowacz, na podstawie umów na czas określony jednego miesiąca. W każdym miesiącu taka umowa jest zawierana na nowo. Przy czym w okresie dwóch trzech miesięcy firma ma stały przestój. W tych miesiącach M. P. (1) nie pracuje wcale, otrzymuje wówczas zasiłek.

W okresie zatrudnienia M. P. (1) otrzymuje wynagrodzenie w wysokości ok. 2.200,-zł brutto, netto ok. 1600,- zł.

W okresie przestoju w pracy M. P. (1) otrzymuje zasiłek w wysokości ok. 600,- zł.

Mama M. P. (1) utrzymuje się z emerytury w wysokości ok. 1000,- zł i uczestniczy w kosztach utrzymania mieszkania.

/dowód: przesłuchanie M. P. – k. 97-98

Przesłuchanie N. P. – k. 98-100

Zaświadczenie – k. 59-60/

Na miesięczne koszty utrzymania mieszkania, w którym mieszkają A. P. i N. P. (1) z mamą i babcią składają się: czynsz do spółdzielni – ok. 300,- zł, woda – 200,- zł, gaz 100,- zł prąd – ok. 400,- zł w sezonie grzewczym i ok. 200,- zł poza sezonem.

/dowód: przesłuchanie M. P. – k. 97-98/

A. P. ma 17 lat. Od września 2015r. uczy się w Liceum Ogólnokształcącym.

Koszt jej utrzymania – żywność, ubranie i środki kosmetyczne matka wycenia na ok. 400- 500,- zł. Poza tym ponosi koszty związane z szkołą, zakupem książek, przyborów szkolnych, pomocy naukowych i wycieczek szkolnych, około 100,- zł miesięcznie, raz do roku droższa wycieczka za ok. 400,- zł.

A. P. leczy się u ortodonta i okulisty co pociąga za sobą koszt ok. 150,- zł miesięcznie.

A. dostaje od matki 50,- zł jako kieszonkowe na własne wydatki.

/dowód: przesłuchanie M. P. – k. 97-98/

N. P. (1) ma 18 lat. Od września 2014r. uczy się w Liceum Ogólnokształcącym, w klasie dwujęzycznej.

Dziewczyna ocenia koszt swojego wyżywienia na kwotę ok. 400,- zł miesięcznie, ubrań ok. 50,- zł, kosmetyków ok. 50,- zł. Dodatkowo ma telefon komórkowy na abonament za kwotę 70,- zł. Także dostaje kieszonkowe od matki w wysokości 50,- zł. Leczy się dermatologicznie i na tarczycę związku z czym ponosi dodatkowo miesięcznie koszty ok. 30,- zł.

N. P. (1) jest osobą bardzo zdolną. Wcześniej otrzymywała stypendia, które w przeważającej części przeznaczone były na zadłużenia, które generowała jej matka np. z związku z zadłużeniem mieszkania. Pieniądze ze stypendium dziewczyna przeznaczyła także na kurs języka angielskiego.

W związku z uczestnictwem w różnego rodzaju konkursach N. P. (1) ponosi koszty wyjazdów na takie konkursy, częściowo są one refundowane, lecz najpierw te wydatki trzeba ponieść.

W związku z jej zdolnościami i chęcią uczenia się N. P. (1) ponosi koszty zakupu dodatkowych książek.

N. P. (1) przygotowała kosztorys własnego utrzymania na kwotę 2.400,- zł miesięcznie.

/dowód: Przesłuchanie N. P. – k. 98-100

Kosztorys – k. 106-108/

Obecnie, od maja 2016r. zarówno N. P. (1) jak i A. P. pracują w weekendy w cukierni (...) w T., na podstawie umowy zlecenia za 7 zł za godzinę, w ciągu weekendu pracują 8 godzin dziennie. Za zarobione pieniądze N. chce kupić sobie dobrego laptopa zaś A. deskę.

/dowód: Przesłuchanie N. P. – k. 98-100/

B. P. (1) od marca 2015r. nie utrzymuje kontaktów z córkami. Regularnie płaci alimenty, lecz poza tym nie uczestniczy w innych kosztach utrzymania swoich córek. Kontakt telefoniczny między córkami a ojcem jest wymuszony tylko okolicznościami.

/dowód: przesłuchanie N. P. (1) – k. 98-100

Przesłuchanie B. P. (1) – k. 100-100v/

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny w sprawie sąd ustalił w oparciu o dowody z przesłuchania stron, częściowo zeznań świadków H. D. (2) i B. D. a także z dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy dołączonych przez strony jak też dokumentów z akt sprawy (...).

Sąd uznał za wiarygodne dowody z akta sprawy (...) (odpis wyroku rozwodowego i ugodę sądową) bowiem są to dokumenty urzędowe, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania.

Za wiarygodne Sąd uznał także dowody z dokumentów przedłożonych przez strony w postaci dokumentacji medycznej B. P. (1), decyzji i informacji KRUS w jego sprawie oraz wyciągu z rachunku bankowego a także zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach M. P. (1), bowiem autentyczności tych dokumentów ani prawdziwości zawartych w nich informacji nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków H. D. (2) i B. D. (2) na okoliczność warunków pracy i zamieszkania B. P. (1) oraz jego stanu zdrowia co było potwierdzone przesłuchaniem B. P. (1) oraz dokumentacją medyczną. Sąd niedoceniał zeznań tych świadków w zakresie ich oceny postępowania powódek i ich matki, bowiem nie miało to znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd dał wiarę B. P. (1) na okoliczność jego źródła utrzymania i wydatków oraz jego stanu zdrowia, bowiem potwierdziły to dokumenty w postaci historii choroby i historii rachunku bankowego, a także przesłuchane w charakterze świadków jego siostry.

Za wiarygodne Sąd uznał także przesłuchanie M. P. (1) na okoliczność jej źródła utrzymania (potwierdzonych zaświadczeniem o zatrudnieniu i zarobkach) oraz kosztach utrzymania mieszkania (potwierdzonych przez N. P. (1)) i wydatkach na małoletnią A. P., które nie pozostawały w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego.

Sąd dał wiarę także N. P. (1) na okoliczność jej źródeł utrzymania i wydatków, przy czym Sąd wziął pod uwagę, że internetowy spis wydatków załączony przez powódkę nie jest spisem rzeczywistych wydatków przez nią ponoszonych, lecz szacowanych.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny na podstawie zebranego i powyżej ocenionego materiału dowodowego Sąd uznał, że powództwo główne zasługuje na częściowe uwzględnienie, zaś powództwo wzajemne nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przepis art. 135 § 1 k.r.o. wskazuje przy tym, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie natomiast z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego albo zmianę w zakresie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zwiększenie albo zmniejszenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwałe, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu (por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54). Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Natomiast obniżenie alimentów

następuje wówczas gdy doszło do znacznego obniżenia możliwości zarobkowych i majątkowych albo do znacznego obniżenia potrzeb uprawnionych.

A. i N. P. (1) obecnie zamieszkują wraz z matką i babcią w małym mieszkaniu w T.. Koszty utrzymania tego mieszkania to ok. 800-1000,- zł (300+200+100+200 (400)), co na każdą osobę daje ok. 250,- zł udziału w kosztach utrzymania mieszkania. Przy tym w kosztach nie uwzględniono kosztów TV.

W ocenie Sądu koszty wyżywienia każdej z dziewcząt oszacowany na kwotę ok. 300-400 zł jest kosztem wiarygodnym (ok. 100,- zł tygodniowo, niecałe 15,- zł dziennie). Oczywistym jest, że trudno ten koszt wyliczyć co do złotówki, ze względu na to, nikt nie rejestruje dziennych pokarmów i ich cen. Niemniej jednak szacowany przez matkę małoletniej A. i samą N. P. (1) jest racjonalny i logiczny, stąd uznany przez Sąd za wiarygodny i stanowiący podstawę do ustalenia kosztów utrzymania.

Podobnie trudno jest ustalić koszty odzieży czy obuwia, które najczęściej rozkładają się na cały rok, albo nawet na lata (odzież wierzchnia czy wizytowa) ale np. bielizna jest już zakupem częstszym. Tak też jest ze środkami higieny osobistej i środkami czystości, kupowanymi w zależności od zużycia. Dlatego wskazana przez M. P. (1) kwota 100,- zł takich kosztów ponoszona miesięcznie łącznie na córkę A. (czyli na ubranie i środki czystości rocznie 1200,- zł) jest bardzo racjonalna wręcz oszczędna.

Zarówno N. P. (1) jak i A. P. są licealistkami, a zatem ponoszą koszty związane ze szkołą (stałe opłaty (ubezpieczenie, (...)) jak też koszty przyborów szkolnych, pomocy naukowych i książek), także z wycieczką szkolną, która jest jedna w roku. Obie dziewczyny są zdolne a to powoduje, że żeby rozwijać się potrzebują dodatkowych pomocy naukowych.

Każda z powódek dysponuje też telefonem komórkowym, który nie jest w obecnych czasach dowodem rozrzutności, lecz standardem, który jednak również trzeba opłacać.

N. P. (1) ponosi przy tym koszty leczenia dermatologicznego i endokrynologicznego w kwocie ok. 30 zł miesięcznie, zaś A. koszty leczenia ortodontycznego i okulistycznego – ok. 150,- zł miesięcznie.

A. P. i N. P. (1) dostają od matki kwotę 50,- zł jako kieszonkowe, pozostające na bieżące potrzeby nastolatki. Z pewnością nie można tego nazwać rozrzutnością.

Ostatnio alimenty na A. i N. P. (1) ustalone były, gdy dziewczęta były w gimnazjum, obecnie obie są licealistkami, nadto faktem powszechnie znanym jest wzrost cen związanych z inflacją. W ocenie Sądu oczywistym jest niewielki wzrost potrzeb powódek w stosunku do 2014r., dziewczęta potrzebują zmienić ubranie przy zmianie sezonu, weszły w wiek, gdzie potrzebują i używają kosmetyków, jak ich rówieśniczki. Dla rozwoju intelektualnego niezbędny jest im dostęp do Internetu, także mobilnego w telefonie (smartfonie).

Powódki dla własnego rozwoju powinny mieć zaspokojone także potrzeby kulturalne, na które nawet nie wskazywały, poza wskazaniem wizyt w kinie czy teatrze w ramach wycieczek szkolnych.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga fakt, że przy ustalaniu obowiązku alimentacyjnego w 2014r. (czyli ostatnio przed niniejszą sprawą) B. P. (1) poza samymi alimentami rzeczowo uczestniczył dodatkowo w kosztach utrzymania córek, kupował im książki, wyprawki szkolne, utrzymywał przez pewien czas w roku, gdy zamieszkiwały u niego, kupował im prezenty. Od marca 2015r. poza alimentami takiej rzeczowej pomocy od ojca powódki nie mają wcale. W tym zakresie również dokonała się zmiana w stosunku do ostatnio istniejącej sytuacji, kiedy ustalana była wysokość alimentów.

Dlatego Sąd uznał, że częściowo zasadne jest powództwo główne i zasądził w miejsce dotychczasowej kwoty 500,- zł na rzecz A. P. kwotę 600,- zł (płatnych do rąk matki małoletniej) zaś na rzecz dorosłej już N. P. (1) kwotę 650,- zł (co jest uzasadnione dodatkowym kosztem leków i kosztami „reprezentacyjnymi” związanymi z jej udziałem w różnego rodzaju konkursach, które ją rozwijają intelektualnie).

Uwzględniając żądanie N. P. (1), któremu nie sprzeciwił się pozwany, ze względu na jej pełnoletniość, Sąd ustalił, że alimenty w podwyższonej wysokości będą płatne dla N. P. (1) bezpośrednio do rąk tej powódki.

W ocenie Sądu płacenie alimentów tej podwyższonej wysokości leży w możliwościach zarobkowych pozwanego B. P. (1), a tym samym brak jest uzasadnienia dla jego żądania o obniżenie alimentów.

B. P. (1) mieszka i utrzymuje się sam z dochodów przynoszonych przez gospodarstwo rolne, które stanowi jego własność.

Roczne dochody tego gospodarstwa to kwota ok. 92.000,- zł (jako suma ceny sprzedaży płodów rolnych i dopłat bezpośrednich).

Sąd nie przeoczył faktu, że pozwany (powód wzajemny) jest osoba schorowaną, ale wszystkie te schorzenia nie pojawiły się nagle, z dnia na dzień. One trwają już od dłuższego czasu i od dawna utrudniają B. P. (1) pracę osobistą w gospodarstwie. Zarówno choroby serca jak i zaburzenia dwubiegunowe, jak też otyłość były już w czasie trwania ostatniej sprawy o alimenty i tak samo jak teraz utrudniały pozwanemu bezpośrednią fizyczną osobistą pracę na roli.

Nie ulega wątpliwości, że pozwany został uznany za osobą niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, ale nie ulega wątpliwości (dla każdej osoby, która wie na czym polega praca w tak dużym i ukierunkowanym na uprawę zbóż gospodarstwie), że B. P. (1) nie miał możliwości osobistego, tylko i wyłącznie samodzielnego „obrabiania” tej ziemi, wielohektarowej. Obecnie praca na takiej dużej ilości hektarów jest zmechanizowana i od lat taka była, B. P. (1) nie miał możliwości samodzielnego osobistego, bez udziału innych ludzi (zatrudnionych lub pomocników) i sprzętów (wynajętych lub użyczonych) jej obrobienia. A zatem pomimo choroby pozwanego – trwającej i rozwijającej się od dawna, jego rola nadzorowania pracy w tym gospodarstwie nie zmieniła się w aż tak zasadniczy sposób, od kiedy stwierdzono jego niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym. Niewątpliwie pozwany będzie musiał się oszczędzać i z pewnością rzadziej jeździć na pola, ale jego schorzenia już od jakiegoś czasu wyeliminowały go z osobistej fizycznej pracy, nie pojawiło się to z dnia na dzień. Natomiast jako rolnik z bogatym doświadczeniem „zawodowym” B. P. (1) jest zdolny do takiego zarządzania swoim gospodarstwem by przynosiło ono dochód jak dotychczas (oczywiście uzależniony od warunków pogodowych, niezależnych ani obecnie ani poprzednio od pozwanego).

Obowiązek alimentacyjny obciąża oboje rodziców, na miarę ich możliwości finansowych, w ocenie Sądu obniżenie alimentów do kwoty po 250,-zł na każdą z dorosłych prawie córek – uczących się w liceum i z tego powodu nie mogących same się utrzymać, powodowałoby, że ich potrzeby – najbardziej pilne i usprawiedliwione nie byłyby zaspokojone (nawet przy uwzględnieniu dochodów matki dziewcząt).

Sąd nie kwestionuje w żaden sposób tego, że pozwany (powód wzajemny) ponosi koszty własnego utrzymania, koszty utrzymania domu i przede wszystkim koszty własnego leczenia, ale te koszty pomimo niekwestionowanych nakładów które trzeba ponieść, by gospodarstwo przynosiło zysk nie powodują, żeby pozwany nie mógł ponosić kosztów utrzymania swoich własnych dzieci, nie tylko w kwocie 1000,- zł miesięcznie ale niewiele wyższej - 1250,- zł miesięcznie (łącznie na obie powódki), rocznie daje to wydatek 15.000 zł, a zatem około 2/3 wysokości otrzymywanych dopłat bezpośrednich. Wysokość 1/3 tych dopłat plus całość przychodów z gospodarstwa (sprzedaży plonów) i renty pozwanego pozostaje by przeznaczyć je na utrzymanie i leczenie pozwanego i nakłady na gospodarstwo.

Córki pozwanego to bardzo inteligentne i pracowite młode osoby. Obie zamiast odpoczywać i bawić się z rówieśnikami w weekendy podjęły prace, żeby zarobić na swoje „zachcianki”, coś czego wiedzą, że nie dostaną od rodziców, bo ich na to nie stać. Dlatego tych dochodów wakacyjnych powódki sąd nie zaliczył jako źródła ich utrzymania, bo jest ono tylko sezonowe, niepewne, dziewczęta pracują, każda na swój własny cel, nie na bieżące wydatki. Obie powódki są licealistkami, nie mają możliwości pracowania na stałe, bo muszą się uczyć i nie można od nich stałej pracy wymagać. Obecnie powinny wykorzystać swoje możliwości intelektualne, żeby zdobyć wykształcenie i jak najszybciej się usamodzielnic. Do tego jednak potrzebują alimentowania przez rodziców. Matka musi im zapewnić bieżące utrzymanie, a rolą ojca jest udział w kosztach utrzymania dzieci, a takim zakresie w jakim leży to w jego możliwościach

zarobkowych. W ocenie Sądu, na chwilę obecną B. P. (1) jest zdolny do płacenia alimentów na A. P. w wysokości 600,- zł i na N. P. (1) w wysokości 650,- zł od daty złożenia pozwu.

Dlatego w takim zakresie Sąd powództwo główne uwzględnił.

W pozostałej części sąd oddalił powództwo główne, uznając że kwota zasądzonych alimentów w wysokości podwyższonej oraz uczestnictwo M. P. (1) w kosztach utrzymania córek w pełni zaspokoją usprawiedliwione potrzeby powódek, w skromnym zakresie leżącym w granicach możliwości zarobkowych obojga rodziców powódek.

Sąd wziął pod uwagę szacowane koszty utrzymania N. P. (1) wskazane w przedłożonym przez nią kosztorysie, ale nawet przy najwyższej staranności ze strony tej powódki, ten kosztorys jest jedynie szacunkowy, bowiem powódka nie odnotowywała każdego dnia miesiąca wydatków na swoje bieżące potrzeby. Dlatego Sąd uznał, że kwota 2400,- zł znacznie przekracza bieżące koszty utrzymania N. P. (1) (gdyby tak było cały dotychczasowy dochód rodziny przeznaczony byłby tylko i wyłącznie na zaspokojenie jej potrzeb).

Mając na uwadze powyżej przytoczone okoliczności Sąd uznał, że nie ma podstaw do obniżenia wysokości alimentów na rzecz powódek (pозwanych wzajemnie), bowiem faktyczna sytuacja materialna B. P. (1) nie zmieniła się w sposób zasadniczy, o czym wyżej wskazano.

Sąd nie obciążał pozwanego kosztami sądowymi od których zwolnione były powódki, korzystając z dyspozycji art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych, bowiem obecnie pozwany jest obciążony dodatkowo alimentami za czas od 29.07.2015r. i w ocenie Sądu dla dobra powódek, swoich córek powinien przeznaczyć środki finansowe na ich rzecz, zamiast na rzecz Skarbu Państwa.

Ze względu na oddalenie w przeważającej części żądań pozwanego (powoda wzajemnego), mając na uwadze zasady słuszności na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie zasądzał od powódek (pозwanych wzajemnie) na rzecz pozwanego (powoda wzajemnego) kosztów procesu.

O rygorze natychmiastowej wykonalności co do pkt. I i II wyroku orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c.